

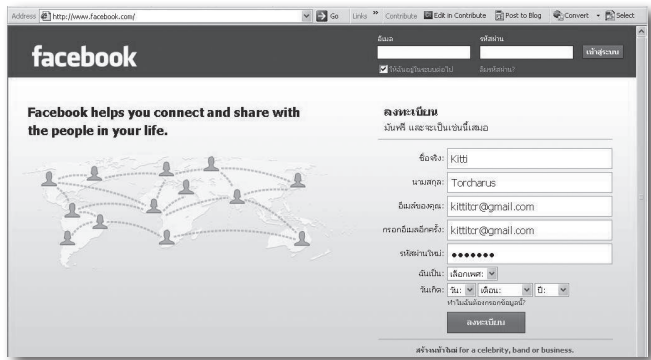
ธาลัสซีเมียกับสังคมออนไลน์

THALASSEMA AND SOCIAL NETWORK

รศ.นพ.กิตติ ต่อจรัส

Facebook(เฟสบุ๊ก)คือบริการบนอินเทอร์เน็ต บริการหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารและร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายๆ กิจกรรมกับผู้ใช้ เฟสบุ๊ก คนอื่นๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นการตั้งประเด็นตามตอบในเรื่องที่สนใจ โพสต์ (ส่ง) รูปภาพ คลิปวิดีโอ เขียนบทความหรือบล็อก แลกขลุ่ยกันแบบสดๆ เล่นเกมส์แบบเป็นกลุ่มซึ่งเป็นที่นิยมกันอย่างมากและยังสามารถทำกิจกรรมอื่นๆ ผ่านแอปพลิเคชันเสริม (applications) ที่มีอยู่อย่างมากมาย ซึ่งแอปพลิเคชันดังกล่าวได้ถูกพัฒนาเข้ามาเพิ่มเติมอยู่เรื่อยๆ จนเรียกได้ว่าเลือกใช้กันทั้งปีก็ไม่หมดเป็นที่น่าสนใจที่สุดก็คือ เฟสบุ๊ก ยังเปิดโอกาสให้เราได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนๆ เช่นเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อนร่วมชมรม เพื่อนของเพื่อนของเพื่อน และไม่นานนักเราก็จะได้พบกับเพื่อนใหม่ที่ถูกใจจริงๆ สำหรับเพื่อนๆ สมาชิกชมรมโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียสามารถเข้าชมคลิปความรู้เกี่ยวกับโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียและติดตามข้อมูลข่าวสารได้ที่ <http://www.facebook.com/> เมื่อเข้าไปที่เว็บของเฟสบุ๊ก จะพบกล่องค้นหา (search) ของหน้าแรกต่อจากนั้นให้พิมพ์คำว่า "thalassemia club of thailand" หรือ "thal" ก็จะปรากฏหน้าจอของเฟสบุ๊ก Thalassaemia Club of Thailand ดังภาพที่ 1

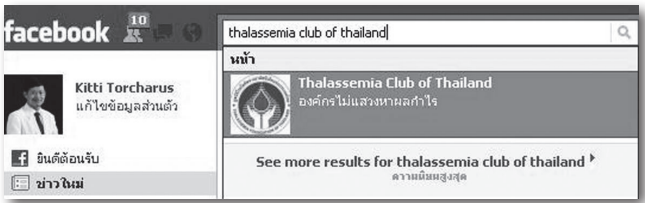

ภาพที่ 2 แสดงการสมัครเข้าเป็นสมาชิกเฟสบุ๊ก การตั้งค่า Profile ใน Facebook

Profile (โปรไฟล์) คือ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเรา ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ วันเดือนปีเกิด ชอบอะไร เรียนที่ไหน ทำงานอะไร ฯลฯ เรียกได้ว่าถ้าใส่รายละเอียดได้มากเท่าไรก็ยิ่งดีเพราะรายละเอียดทั้งหมดเหล่านั้นจะมีผลต่อการใช้ เฟสบุ๊ก อยู่พอสมควร อย่างน้อยที่สุดเราก็จะได้แสดงความจริงใจในการใช้บริการสังคมออนไลน์ (social network) เวลาที่ใครสักคนอยากจะรวม (add) เราเป็นเพื่อน เขาก็จะได้มาอ่านตรงนี้ก่อนสำหรับเพื่อนๆ บางคน อาจจะไม่สะดวกที่จะกรอกทั้งหมด ก็ไม่เป็นไรสามารถเลือกกรอกเฉพาะส่วนที่ต้องการ วันไหนอยากมาแก้ไขข้อมูลหรือกรอกเพิ่มเติมก็สามารถทำได้

Fan Page คืออะไร

Fan Page (แฟนเพจ) คือหน้าที่สร้างขึ้นมาจากที่ประชาชนสัมพันธ์ต่างๆ เช่น ข่าวสาร กิจกรรม ตลอดจนสินค้าและบริการต่างๆ ให้กับเพื่อนๆ หรือบุคคลอื่นๆ ที่กำลังมองหาหรือมีความสนใจในสิ่งที่ประชาชนสัมพันธ์ เราสามารถใช้ประโยชน์จากแฟนเพจ ได้ในหลายๆ ด้าน เช่น การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร โฆษณาสินค้า สร้างเพื่อติดตามคาราหรือตั้งเป็นแฟนคลับ เผยแพร่ข้อมูลจากเว็บไซต์และบริการต่างๆ ในเชิงธุรกิจได้ และยังสามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้สามารถทำได้โดยใช้แฟนเพจซึ่งจะประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและเป็นอีกช่องทางที่เข้ากลุ่มเป้าหมายที่อยู่บนโลกออนไลน์ จะทำอย่างไร ถ้าคุณอยากคุยเฉพาะเพื่อนสนิท อยากคุยเรื่องลับๆ พุดคุยเรื่องต่างๆ ทั้งแบบเปิดเผยและเป็นส่วนตัวหรือตั้งกลุ่มช่วยเหลือสังคมในด้านต่างๆ ด้านธุรกิจ เฟสบุ๊กมีคุณสมบัติที่ตอบสนองการใช้งานสำหรับผู้ใช้งานที่สามารถสร้างกลุ่มหรือตั้งกลุ่มพิเศษบน เฟสบุ๊กที่สามารถและเชิญสมาชิกเข้ามาร่วมกลุ่ม ร่วมทำกิจกรรมกันภายในกลุ่มบนเฟสบุ๊ก ตัวอย่างเช่นสมาชิกชมรมโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียสามารถเข้าชมข่าวสารได้ในแฟนเพจดังภาพที่ 3

ภาพที่ 1 แสดงการค้นหาเฟสบุ๊กชมรมธาลัสซีเมีย วิธีสมัคร Facebook

การจะเข้าไปแสดงความคิดเห็นหรือส่งภาพ หรือ คลิปวิดีโอในเฟสบุ๊ก อันดับแรกต้องสมัครเป็นสมาชิกก่อน แต่สิ่งสำคัญข้อแรกคือต้องมี อีเมล ของตนเองก่อน จะเป็น Gmail, Hotmail, Yahoo! หรืออีเมลใดๆก็ได้และไม่ควรนำอีเมลสำคัญๆ เช่น อีเมลที่ใช้ติดต่องานมาใช้ในการเล่นเฟสบุ๊ก ทั้งนี้ก็เพราะตลอดการเล่นเฟสบุ๊ก เราจะต้องใช้อีเมลนี้รับข้อมูลที่ส่งมาจากบริการของเฟสบุ๊กอยู่บ่อยครั้งซึ่งจะทำให้เราเกิดความรำคาญได้

เริ่มต้นสมัครเป็นสมาชิกเฟสบุ๊กโดยเข้าไปที่ www.facebook.com จะปรากฏหน้าจอตั้งภาพ หลังจากนั้นกรอกข้อมูล ชื่อจริง นามสกุล อีเมล รหัสผ่าน เพศ วันเดือนปีเกิด เมื่อกรอกข้อมูลครบแล้วให้คลิกที่ปุ่ม “ลงทะเบียน” ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างแฟนเพจของเฟซบุ๊กชมรมโรคโลหิตจาง

ช่วงไตรมาสที่ผ่านมาทวิตเตอร์มีบทบาทอย่างสูงในการรายงานสถานการณ์ความรุนแรงของการประท้วงต่อต้านรัฐบาลในประเทศ อียิปต์แบบเกือบเสมือนจริง รวากับอยู่ในเหตุการณ์ (เรียลไทม์) ปัจจุบันทวิตเตอร์ได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางธุรกิจ ทั้งการตลาด การประชาสัมพันธ์ หรือแม้แต่การขายและเป็นช่องทางสื่อสารยามเร่งด่วน นอกจากนี้ยังช่วยชีวิตคนมากรับต่อนักในการเปลี่ยนวิถีการสื่อสารของคนและล่าสุดใช้ในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มต่างๆของประเทศไทย

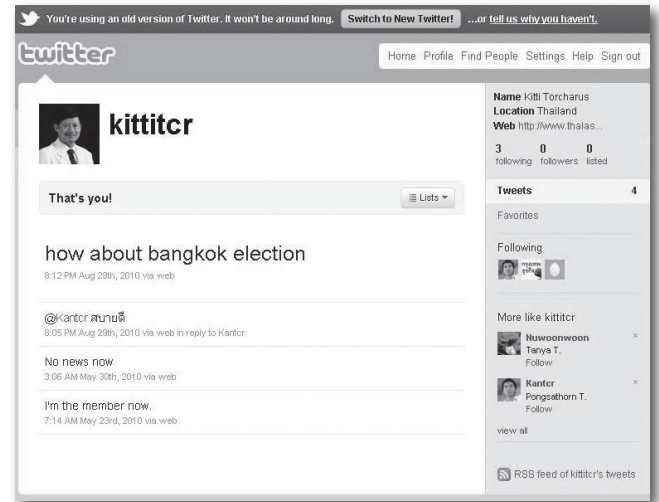
Twitter (ทวิตเตอร์) คืออะไร

ทวิตเตอร์เป็นผู้ให้บริการ micro-blogging ชนิดหนึ่งในหลายร้อยรายจากทั่วโลก ทวิตเตอร์ บริการรับส่งข้อความสั้นครั้งละไม่เกิน 140 ตัวอักษรในแบบ "ประกาศที่เดียว รู้กันทั้งบาง" หรือถ้าจะส่งข้อความลับรู้กันสองคนที่ทำได้เหมือนกัน บางคนบอกว่าเป็นการ "ส่ง sms ให้คนทั้งโลก" "140 ตัวอักษร" ยาว... ประมาณ เพลง "ข้างๆๆๆ".....ข้าง ข้าง ข้าง ข้าง ข้าง นื่องเคยเห็นข้างหรือเปล่าข้างมันตัวโตไม่เบา จมูกยาวยาว เรียกว่า "งวง" สองเขี้ยวโค้งงอเรียกว่า "งา" มีหู มีตา หางยาว ประโยชน์ของทวิตเตอร์ มี 2 เรื่องหลักคือรับส่งข้อความกับ follow (ติดตาม) หรือ ถูก follow (ถูกติดตาม) ถ้าเรา follow ใครเราจะเห็นทุกข้อความของเขา ถ้าใคร follow เรา เขาก็จะเห็นทุกอย่างของเรา เช่นกันบางคนอยากเป็นส่วนตัวที่สื่อให้เห็นข้อความเฉพาะคนที่เราอนุญาตให้ follow แล้วเท่านั้น ข้อความที่ส่งขึ้นไปบนทวิตเตอร์ เรียกว่า ทวิต (tweet) การเอาข้อความของคนอื่นมาส่งซ้ำ เรียกว่า "รี-ทวิต" (retweet)

การสมัครสมาชิกทวิตเตอร์

ก่อนเริ่มการใช้งานให้ไปที่ <http://twitter.com> แล้วกดสมัคร "Sign up now" จากนั้นกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนเราสามารถเปลี่ยน email และ username ในภายหลังได้ ต่อจากนั้นโปรแกรมจะให้เรารอกอีเมลล์และรหัสผ่าน เพื่อเข้าไปดูรายชื่อเพื่อนเราในอีเมลล์เพื่อดูว่าใครใช้ทวิตเตอร์แล้วบ้างและจะ follow

ให้เราเอง ถ้าไม่เอาบริการนี้ก็กด skip ข้ามได้ โปรแกรมจะแนะนำคนอื่นให้เรา follow ด้วยมีทั้งสำนักข่าว คนดัง ๆ ฯลฯ ถ้าไม่เอาที่ skip ได้เช่นกัน ตัวอย่างของทวิตเตอร์ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงหน้าของทวิตเตอร์

วิธีสมัคร ทวิตเตอร์

1. เข้าที่เว็บ <http://www.twitter.com>
2. คลิกที่ปุ่ม Sign up now
3. ใส่รายละเอียดผู้สมัคร
 - Full name = เป็นชื่อของผู้สมัคร (สามารถเปลี่ยนแปลงภายหลังได้)
 - Username = ชื่อทวิตเตอร์ของเรา และเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดครับ แม้เราจะสามารถเปลี่ยนแปลงภายหลังได้แต่ก็ไม่ควรเปลี่ยนบ่อยๆ เพราะจะทำให้เพื่อนๆ จำเราไม่ได้ ชื่อทวิตเตอร์ ควรตั้งชื่อสั้นๆ ให้คนอื่นจำได้ง่ายๆ เช่น kittitcr เป็นต้น
 - Password = ตั้งรหัสผ่าน ตั้งยากๆแต่จำง่าย ควรเป็นตัวอักษรและตัวเลขผสมกัน เช่น nana2009 เป็นต้น
 - E-mail = ใส่อีเมลล์ของเรา (ขอเป็นอีเมลล์ที่ใช้งานได้จริง)
 - Type the words above = ให้ใส่คำที่เรามองเห็นจากด้านบน (ซึ่งจะเห็นว่ามีการเว้นวรรคด้วย) เมื่อสมัครเสร็จเรียบร้อยก็อย่าลืมคลิกตรงคำว่า Create my account ด้วย
4. ขั้นตอนี่ระบบจะให้เราเชิญชวนเพื่อนๆที่อยู่บัญชีรายชื่ออีเมลล์ (address book) ของเรา ตรงนี้ให้คลิกที่ skip this step ข้ามไปก่อน
5. ขั้นตอนสุดท้ายทวิตเตอร์อยากแนะนำเพื่อนให้เราไปติดตาม (follow) อ่านข้อความที่เพื่อนโพสต์ไว้ แต่อาจจะข้ามขั้นตอนนี้ไปก่อน เอาเครื่องหมายถูกออกจาก Select All แล้วคลิก Finish ขั้นตอนการสมัครก็เป็นอันเสร็จสมบูรณ์

เข้าสู่ทวิตเตอร์

เมื่อสมัครสมาชิกเรียบร้อยแล้วพิมพ์ข้อความในช่อง URL ด้านบนให้เป็นชื่อ username ของเราตัวอย่างเช่น username คือ

kittitcr ให้พิมพ์ว่า <http://www.twitter.com/kittitcr> ถึงตอนนี้เราก็มีทวีตเตอร์เป็นของตัวเองแล้ว หากใครถามว่า ชื่อทวีตเตอร์ของเราคืออะไร เราก็บอกชื่อที่อยู่ด้านหลัง URL ไม่ได้เลย จากรูปนี้ทวีตเตอร์ชื่อ kittitcr และถ้าจะให้เส้นทางท่อนย่อก็อย่าลืมใส่ @ ด้านหน้าชื่อของเราด้วย @kittitcr

เมื่อเสร็จแล้ว sign in เข้าไปจะพบกล่องข้อความใหญ่ ๆ นั้นเอาไว้เขียนข้อความ ในเมนู Settings สามารถเพิ่มประวัติส่วนตัวลิงก์เว็บไซต์เปลี่ยนรูปประจำตัว เปลี่ยนหน้าตาเว็บหรือเปลี่ยนภาพพื้นหลังได้

ลักษณะข้อความทวีตเตอร์

- ผู้ใช้ทวีตเตอร์: จะเรียกชื่อกันโดยมี @ (อ่านว่า "at-") นำหน้า เช่น ถ้าจะเรียกผมก็ต้องใช้คำว่า @kittitcr
- การโพสต์ข้อความ: เรียกในภาษาทวีตเตอร์ว่า tweet เติม @ หน้า username ของบุคคลที่เราอยากให้เราเห็นว่าเราพูดถึงเขาต้องเคาะวรรคหน้า @ ด้วย
- ผู้ใช้ทวีตเตอร์มักไม่ค่อยพูดชื่อจริง แต่จะใช้ username แทน เช่น "สามทุ่ม จ.-ศ. ติดตาม @mcotdotnet ทาง FM100.5 จัดโดย @sresuda @attapol @yoware
- สงหาคนเจาะจง: ให้มี @username ของคนนั้น อยู่ที่ใดก็ได้ในข้อความเช่นอาจให้เป็นส่วนหนึ่งของข้อความ (ไม่จำเป็นต้องอยู่ข้างหน้าข้อความ)
- สงหาหลายคน: เราสามารถใช้ @user1 @user2 ก็คนที่ได้ในข้อความเท่าที่จะไม่เกิน 140 ตัวอักษร โดยทุกคนจะเห็นข้อความนั้นข้อความที่พิมพ์ออกไปทุกคนที่ follow เรา หรือเข้ามาในหน้า twitter ของเราจะมองเห็นทั้งหมด (ยกเว้นเราไม่เปิดเป็น public ซึ่งเวลาคนจะ add ต้องขออนุญาตเราก่อน)
- การส่งข้อความลับๆ: เราและเพื่อนคนนั้นจะต้อง follow กันและกันจึงจะสามารถส่ง direct message ได้ซึ่งจะไม่มีใครเห็นข้อความนี้ หากขบใจข้อความใดแล้วอยากส่งต่อก็แค่ copy ข้อความมาวางได้เลยแต่ตามมารยาทจะ copy ชื่อเจ้าของข้อความมาด้วยจากนั้น เติมคำว่า rt ได้ ข้างหน้าเพื่อให้รู้ว่าเป็นการทวีตซ้ำ (rt ย่อมาจาก retweet) และเพิ่ม @ เข้าไปหน้าชื่อเจ้าของข้อความเพื่อให้เขาารู้ตัว

ว่าเราเอาข้อความเขามาส่งต่อ

- ถ้ามี @ นำหน้าคำใด: ทวีตเตอร์จะตีความว่านั่นคือ user คนหนึ่งและจะทำให้เป็นลิงก์ไปที่หน้า twitter homepage ของชื่อนั้นไม่ว่าชื่อนั้นจะมีอยู่จริงหรือไม่
- ถ้าต้องการให้ชื่อเว็บที่เราทวีตแสดงเป็นลิงก์ที่คลิกได้ จะต้องเติม <http://> เข้าไปข้างหน้าเว็บด้วย
- ลิงก์ (link): เป็นเครื่องมือหลักที่ทำให้การใช้ 140 ตัวอักษร ทำได้อย่างกว้างขวางทำให้ส่งสารพืดนี้ผ่านทวีตเตอร์
- เว็บรับฝากภาพ: ตัวอย่างเช่น TwitPic.com ช่วยให้เราส่งภาพผ่านทวีตเตอร์ได้โดยโหลดภาพเก็บไว้ที่ server แล้วเอาลิงก์ของภาพทวีตขึ้นไป

สรุป

การส่งข้อความออกไปจากทวีตเตอร์เราเรียกว่า ทวีต (tweet) ตามศัพท์ที่เจ้าของเว็บเขาตั้งไว้เราสามารถ following หรือ "ตามติด" คนที่เราสนใจไม่ว่าเขา update ข้อความอะไรเราจะรู้สถานะของเขาด้วยและในทางกลับกัน คนอื่นก็ "ติดตาม" หรือ เป็น follower ของเราได้ ความจริงแล้วก็เหมือนกับการอัพเดท status ในโปรแกรมคุยอย่าง msn messenger สมัยก่อนที่เพจเจอร์ หรือ โทรศัพท์มือถือเข้ามาใหม่ได้เพิ่มความสะดวกในการติดต่อสื่อสารอย่างมาก ปัจจุบันเราใช้อีเมลแทนจดหมายใช้เว็บบอร์ดแทนกระดานข่าวแต่ทวีตเตอร์ไม่ได้มาแทนอะไรเลย ดังนั้น จึงเรียกได้ว่าเป็น "ส่วนเกิน" ทวีตเตอร์ทุกวันนี้ จึงเป็น "ส่วนเกิน" ที่กำลังจะเป็น "ส่วนหนึ่ง" ของคนบนโลกออนไลน์ ไม่น่าเข้าเพราะการใช้งานทวีตเตอร์ ไม่จำกัดแค่บนหน้าเว็บเท่านั้นรวมทั้งยังทำให้ใช้งานได้ผ่านมือถือด้วย นอกจากนั้น ยังมีคนนำไปประยุกต์รวมกับบริการอื่นๆ เกิดเป็นบริการใหม่ๆ เช่น twitpic (โพสต์ภาพ) twittermap.tv บอกว่าใครทวีตจากมุมไหนของโลก

เอกสารอ้างอิง

1. Facebook Guide ที่มา http://facebook.kapook.com/about_facebook.php
2. เร็ย่นลัด "ทวีตเตอร์" สูตรเร่งรัด ที่มา <http://twitter.kapook.com/signp.php>